

Historie Kolince v obrazech

díl 1. Kostel sv. Jakuba Většího



Jan Vích

Kolinec 2020

Na všechny fotografie se vztahují autorská práva!



První písemné zprávy z roku 1290.

Podle dochovaných částí architektonických prvků lze usuzovat, že datum jeho vzniku sahá daleko před rok 1290, rokem první doložené zmínky o Kolinci.

Původně románský podélný jednolodní tribunový chrám postavený okolo r. 1200, patrně některým z nositelů erbu hořícího kotouče.

(Fr. Mára: Dějiny městečka Kolince, díl I.)

Pohled z jihu, za dřevěným plotem dochovaný val, který původně obepínal kostel z jižní, západní i severní strany.

Snímek z 8.3.1921

Archiv: Fr. Mára

Pohled na kostel od západu foto
8.3.1921.

Vpředu patrný příkop a kamenná zeď v té době ještě nerozšířeného
hřbitova.

Foto: archiv Fr. Mára





Mezi větvemi rozkvetlé koruny stromu jsou patrné zbytky vyhořelého špýcharu čp. 14, vpravo budova obecné školy čp. 112, pod ní fara čp. 12.

Pohlednice z r. 1939
Vydavatel: ROTOGRAFIE

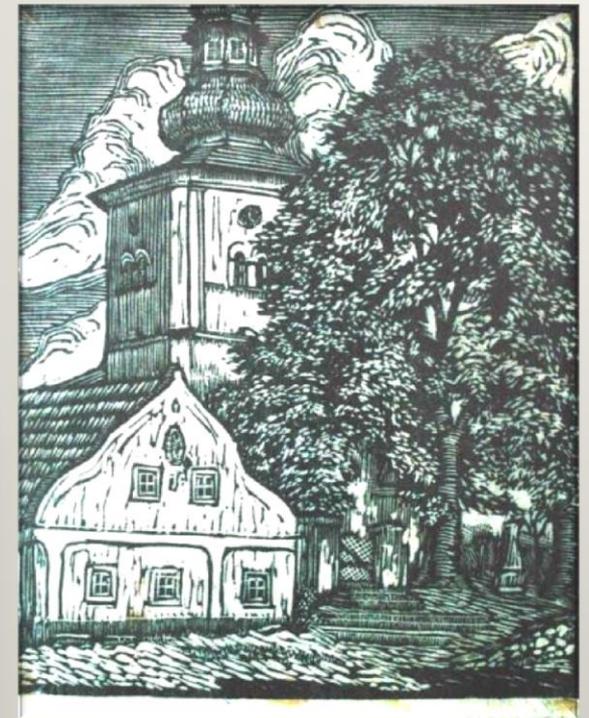
Vpravo:
Horní část náměstí s pohledem na kostel.
Pod kostelem shora čp. 15,
čp. 16 a čp. 17.
Snímek z roku 1971.
Foto: archiv Fr. Mára



Vlevo:
Stejný pohled z r. 2006.
Na snímku ještě domy čp. 18 a čp. 19.

Dole:

Malba, kterou nakreslil v r. 1970 Brian Sjöseth (USA), jehož předkové pocházeli z Kolince. Obraz je dle předlohy obrázku učitele Jana Němce, malovaného ze vzpomínek na kolinecký špitál čp. 13 a první budovu kolinecké školy čp. 14. Obě budovy lehly popelem v r. 1906. Na jejich místech je dodnes lipový parčík, osázený školní mládeží v r. 1911.



Nahoře:

Dřevoryt od učitele Miloslava Lederera. Po druhé sv. válce se nechal přejmenovat na Lesný a přestěhoval se do Možděnic, později do Třebřin, nedaleko Trhové Kamenice. Okouzil jej kraj Antonína Slavička. Zde se začal zabývat krajinou malbou a ne nadarmo dostal přezdívku “malíř krajiny Českomoravské vysočiny a železných hor”.



Nahoře:

Původní mnohem vyšší zvonice, na ní navazovala kostnice. Po rekonstrukci r. 1711, kdy došlo ke snížení budovy, snesení zvonů a hodin, vznikla márnice.

Po rekonstrukci v r. 2010 bylo obnaženo zdivo stáří raného středověku. Lze předpokládat, že tato zvonice s kostnicí navazovala na budovu dvorce, který byl propojen s chrámovou lodí kostela.

Hypotéza Františka Máry.

Více na webových stránkách:

<http://kolinec.eu/pisemnosti/mara-3.htm>

Dole:

Kamenná deska s latinským nápisem z roku 1712 umístěná ve zdivu vpravo od vchodu do márnice.

Překlad: panování nejjasnějšího a nejvznešenějšího Pána pana Marie Terzi hraběte ze Sissa, Belvederu, Flexie a sv. Nazarie, markýze z Contignacu, pána Kolince etc., za učeného faráře Matyáše, pověřeného vedením tohoto záduší, byl tento chrám a tato věž opraveny.

Roku 1712 na vtělení a neposkvrněné početí Panny Marie.

(Fr. Mára: Dějiny městečka Kolince, díl I.)



Vpravo:
Vysvěcení nové části hřbitova v r. 1940.
Původní část kamenného oplocení
ustoupila po zavezení příkopu o 41m
západně.
Foto: archiv Fr. Mára



Vlevo:
Fara. Budova římskokatolické církve. Stáří
lze odhadnout dle první zmínky z r. 1361.
Další zpráva pochází ze 17. září 1380, kdy
kněz Martin z Klatov směnil místo s knězem
Martinem
za kolineckou faru.
(Fr. Mára: Dějiny městečka Kolinec, díl I.)
Foto: archiv Fr. Mára

Více: <http://kolinec.eu/pisemnosti/cp/cp12.htm>



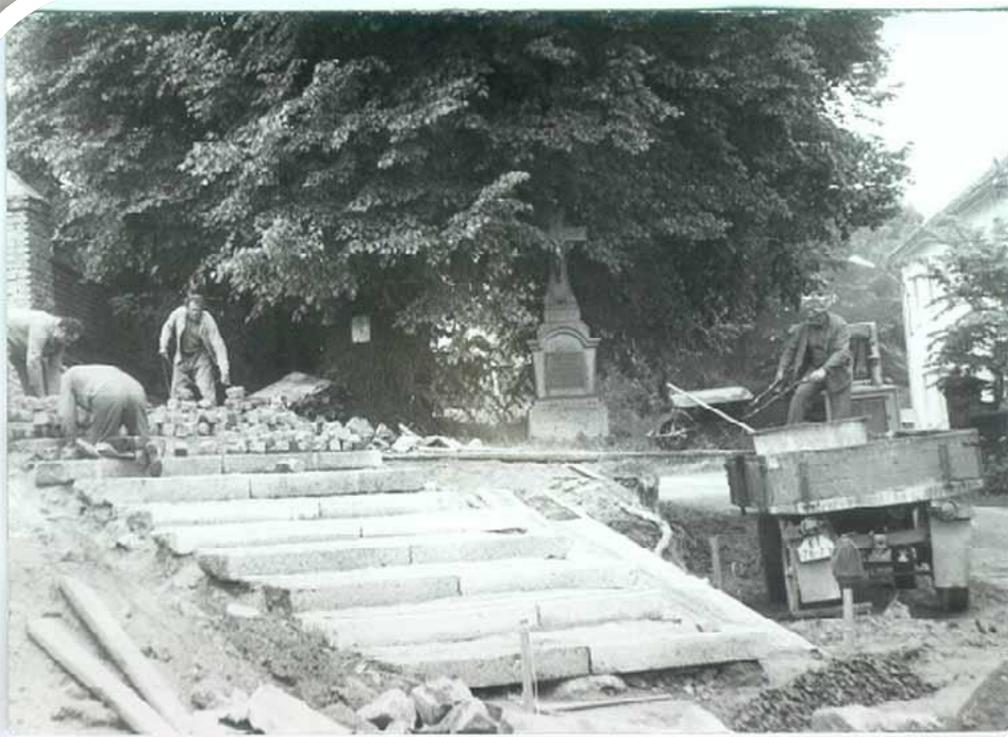
**Kostel sv. Jakuba Většího.
Foceno teleobjektivem z Ovčina r. 1973.**

Foto: archiv Fr. Mára



Pohřební průvod – 60. léta.
Na kozlíku Jaroslav Kozlík z čp. 41.
Nádherná řemeslná a umělecká
práce shořela za přičinění místních
“odborníků“ v 70. létech na
“Kozláku“.

Vpravo:
Rekonstrukce schodiště s výstavbou nové
opěrné zdi u parčíku před kostelem
prováděná firmou p. Matějovice z Kolince v
roce 1990.



Více se seznámíte s historií kostela sv. Jakuba Většího v Kolinci na webových stránkách

<http://kolinec.eu/pisemnosti/mara-3.htm>



Za kostelní věží v pozadí statek Ujčín, dále pod Borkem hrad Velhartice a budovy podniku VESA, v podhůří Šumavy Stojanovice a výše položené Častonice.

Foto autor 2010

Hodiny v kostelní věži

První zmínka je z r. 1738, kdy jsou “dány na zvonici zpět hodiny, které předešlého roku v zámku našel hrabě Terzi. Tyto hodiny byly původně na zvonici a potom se po mnoho let ukrývaly v kolineckém zámku.” Menší zvon, který dosud visel v místě bývalých hodin, musel být zavěšen nad zvony“.

(Fr. Mára: Dějiny městečka Kolínce, díl I.)

Foto: 12.1.2014, hodiny na ciferníku 4:45.





Hodinový stroj ve věži s jeho restaurátorem a mechanikem panem Karlem Hájkem z Kolince čp. 57.

Foto: 8.5.2007



Vlevo:
Vchod na věž ze severní strany kostela
Foto: 2007



Vpravo:
Příkré dřevěné schodiště do věže.

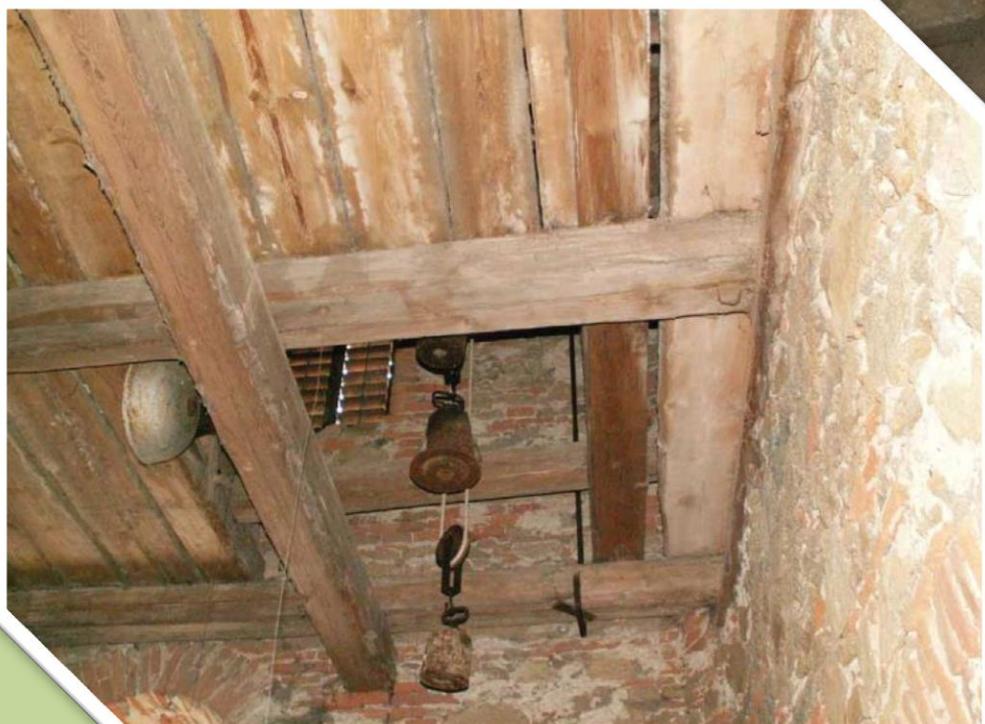


Vlevo nahoře:
Detail mechanismu věžních hodin.
Foto: 2007



Vlevo dole:
Původní krov nad chrámovou lodí.
Kolinecký farář v r. 1826 odpovídal na otázku budějovické konsistoře “Staří lidé si vzpomínají, že slyšeli od svých rodičů, že za italské vrchnosti (byla to hrabata di Sissa) se zřítla klenba nad chrámovou lodí a byla nahrazena plochým rákosovým stropem.” Tomu nasvědčují i zbytky klenby na půdě nad rákosovým stropem. Domněnka, že se zřítla klenba kostelní lodi před r. 1755, kdy byl zřízen plochý strop, je opodstatněná. Fr. Mára.
(Fr. Mára: Dějiny městečka Kolince, díl I.)

Vpravo:
Mechanismus převodu a pohonu na
ciferník věžních hodin.



Vlevo:
Závaží pro pohon hodinového stroje.
Foto: 2007

Stručná historie zvonů - foto r. 1940



Vlevo sv. Josef, vpravo sv. Jakub



sv. Jakub z r. 1528, přes 600kg



sv. Josef z r. 1927, 335kg

Před 2. sv. válkou byly na věži tyto zvony:
sv. Jakub ve váze přes 600 kg, odlit klatovským zvanařem Pricquaiem
sv. Josef ve váze 335 kg, odlit u firmy Rudolf Perner v Českých Budějovicích
sv. Panna Maria ve váze 68 kg
sanktusový ve váze 14 kg.
(Fr. Mára: Dějiny městečka Kolinec, díl I.)

I druhá světová válka zasáhla do stavu zdejších kostelních zvonů. Dne 12. března 1942 byly odebrány pro válečné rekvirace zvony Josef, Maria a malý sanktusový.



Snášení zvonů ze severní strany kostelní věže.



**Václav Kněz z čp. 125 u zvonu
Maria.**

Zvon sv. Jakub 13.1.2014



Překlad nápisu na zvonu sv. Jakuba:
Tento zvon ulit ke cti a chvále Páně a matěře jeho
skrže Matěje Pricquaie zvonaře z Klatov a dokonán
jest 1528.

Celý opis nálitku:

tento + zvon a dielan ⊕ ke cti x k chwale a panu ⊕ b. matěze + b .
wssiem a s . A gest x dokonan + skrže . m . p . (Pavla) z klatow ⊕ 1528 x

Sommer: *Soupis památek*, ročník 07. *Politický okres klatovský* (1899) na stranách 103-105.

Interiér kostela



Pohled přes chrámovou loď směrem k hlavnímu oltáři.

Foto: archiv Fr. Mára 1950.

Snímek vpravo:

Pohled opačným směrem ke kůru s varhany.

Foto: archiv Fr. Mára 1950.



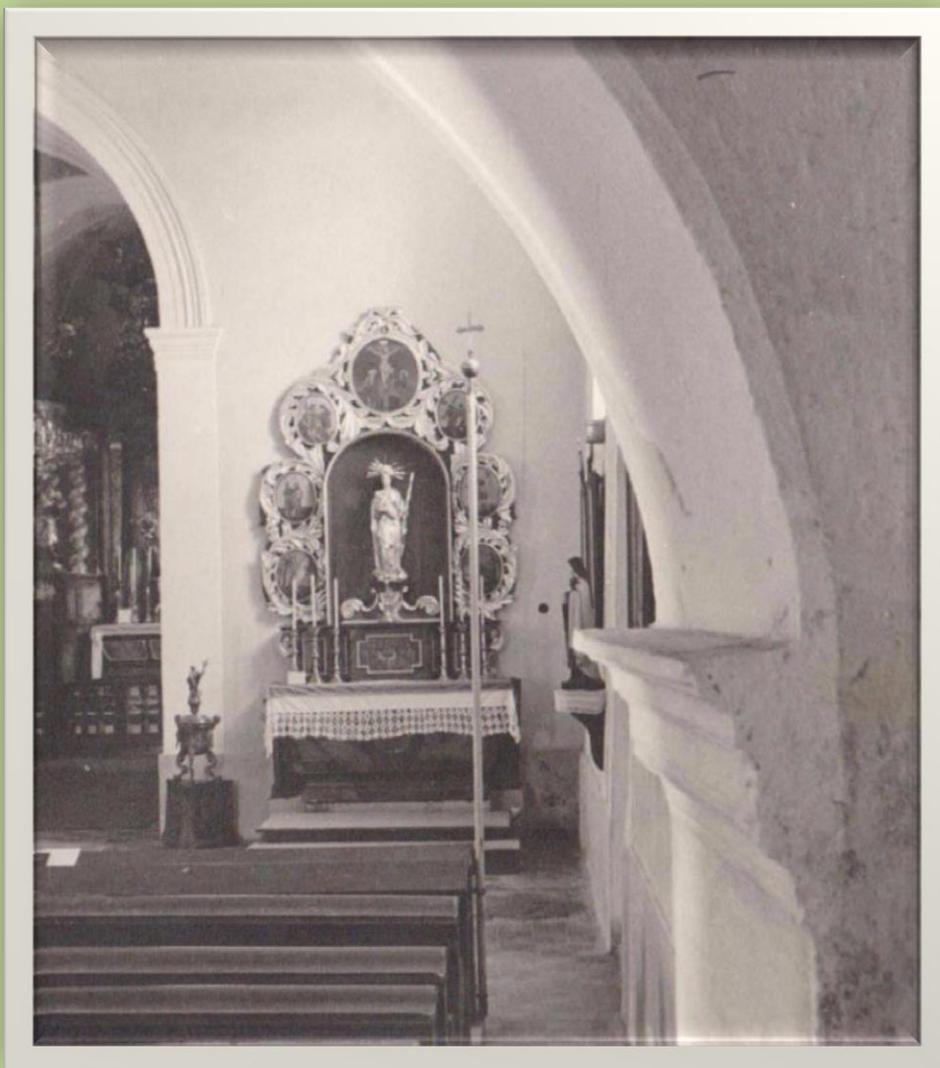


Snímek vlevo:

V pozadí barokní oltář, vlevo kazatelna.

V soupisu inventáře kostela jsou zmínky o velkém oltáři a kazatelně již z počátku 17. století. Uprostřed oltáře obraz sv. Jakuba, po stranách vlevo socha sv. Petra, vpravo sv. Pavla. V horní části erb pánů Tertzi de Sissa.

Foto: Brian Sjöseth 1970.



Snímek vpravo:

Postranní oltář , uprostřed obraz sv. Marie, vlevo od něho cínová křtelnice (výška 73cm) ze 17. století.

Foto: archiv Fr. Mára 1973.



Barokní socha sv. Petra umístěná vlevo hlavního oltáře.

Foto: archiv Fr. Mára, 1970.



Barokní socha sv. Pavla umístěná vpravo hlavního oltáře.



Snímek nahoře:
Socha sv. Floriana u vchodu do sakristie.
Foto: archiv Fr. Mára, 1977.

Snímek dole:
Vedlejší oltář sv. Barbory, uprostřed s obrazem sv. Jana Nepomuckého, má prostou rokokovou stavbu, vlevo od něj část cechovních svícníků a první nástěnný obraz křížové cesty. Na jeho místě dnes obraz sv. Barbory.
Vpravo barokní kazatelna.
Foto: Brian Sjöseth 1970.

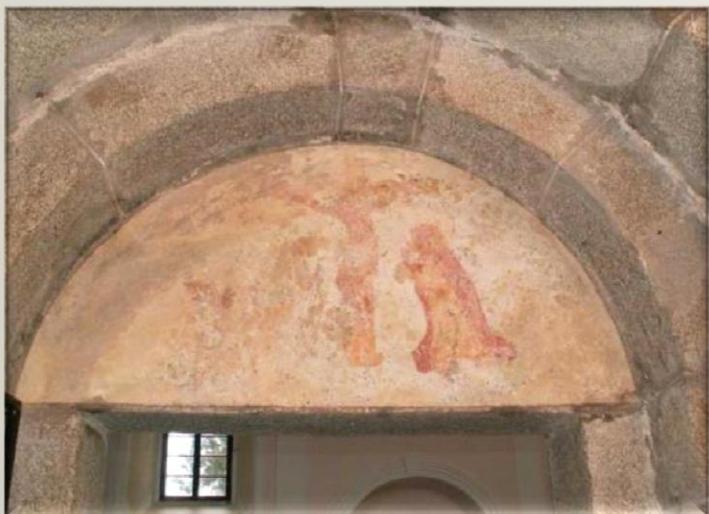




Překrytý vstup z jižní strany do chrámové lodi –
uvnitř dochovaná nejstarší původní románská část
kostela.

Vnitřek s typickým románským portálem a
původní freskou. Foto: 2014.

Dole: Detail fresky.





Varhany.

První zmínka o varhanách v kolineckém kostele pochází již z roku 1574.

Současný stroj byl uveden do provozu 25. října 1903. Jedná se o desetirejstříkový stroj od firmy J. Š. Petr v Praze za 3 000 K. Hrabě JUDr. Jindřich Taaffe přispěl částkou 1 600 K.

7. prosince 1917 byly přední cínové píšťaly varhan ve váze 34 kg zrekvírovány. Již ke konci války v r. 1918 byly cínové píšťaly nahrazeny novými zinkovými.

(Fr. Mára: Dějiny městečka Kolinec, díl I.)

Foto: archiv Fr. Mára, 1977.

Polychromová gotická dřevěná socha Bolestné Panny Marie z konce XV. století. Socha byla ve výklenku, kterým se chodilo do dávno již zbourané kaple sv. Barbory.



Oboustranně od sochy je osm starých cechovních svícňů. Z nich se dochovaly pouze dva. Zbýlých šest bylo zcizeno.

(Fr. Mára: Dějiny městečka Kolince, díl I.)
Foto: archiv Fr. Mára, 1970.

Staré cechovní svícny.

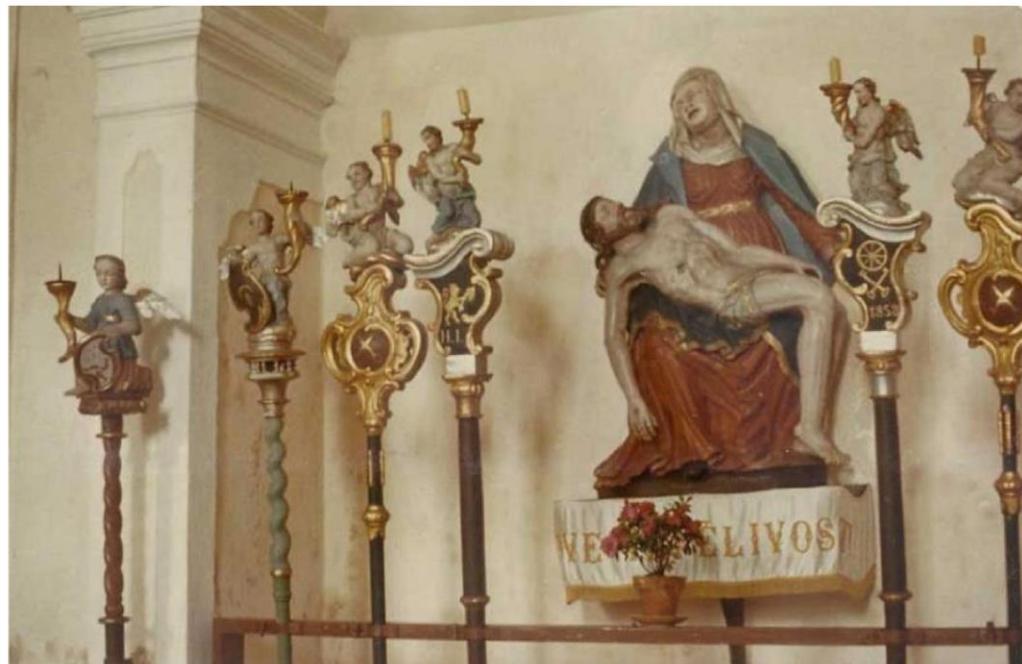


Foto: Brian Sjöseth 1970.

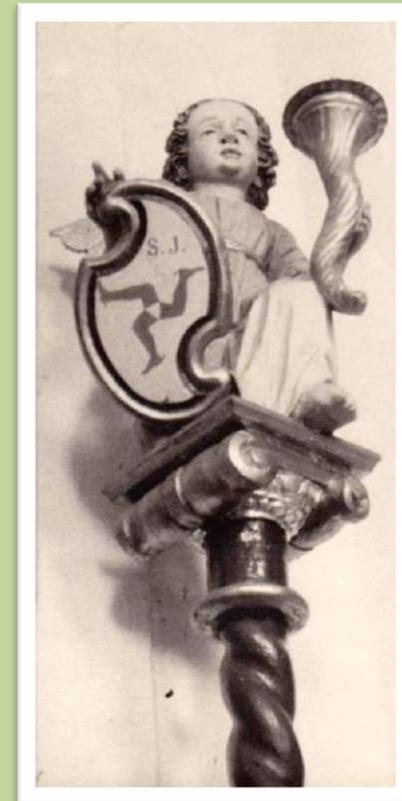


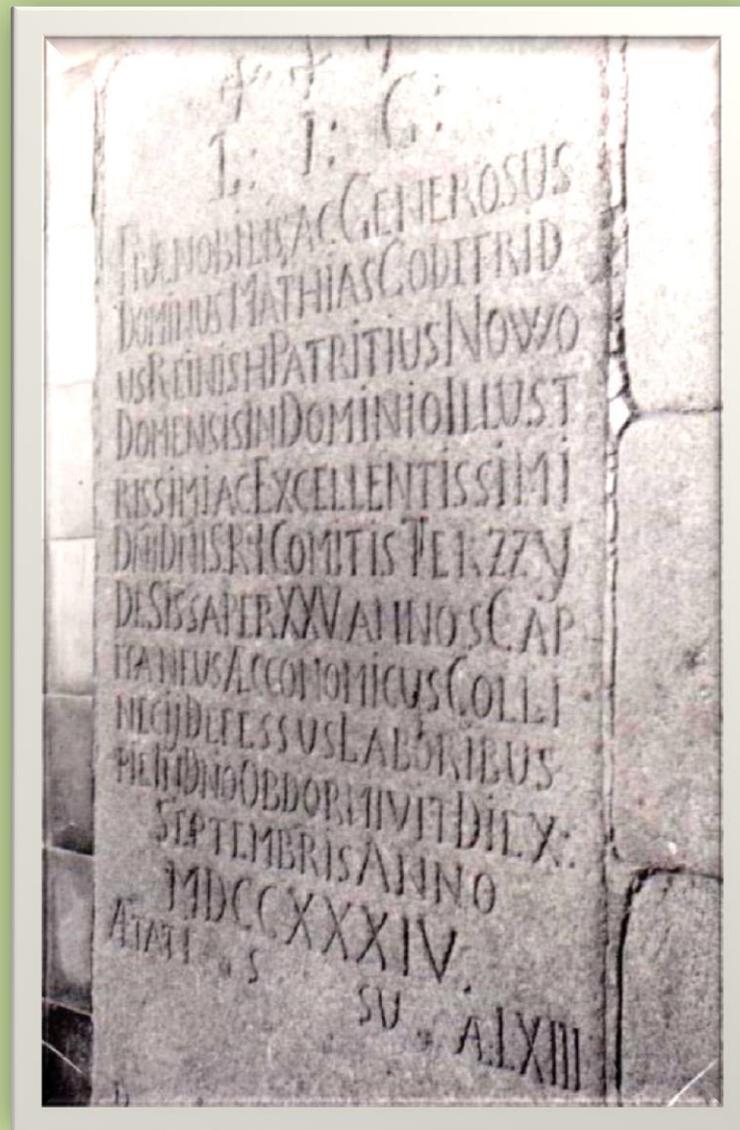
Foto: archiv Fr. Mára 1970.



Snímek vlevo:

**Náhrobní kámen v dlažbě lodi zdejšího faráře
Sebastiána Pěšího z roku 1755.**

Foto: archiv Fr. Mára, 1950.



Snímek vpravo:

**Náhrobní kámen v dlažbě lodi patřící řediteli zdejšího
panství Matěji Gottfriedu Reinischovi, který zemřel
10.9.1734 v 63 letech.**

Foto: archiv Fr. Mára, 1950.

Rekonstrukce interiéru kostela sv. Jakuba Většího v Kolinci v r. 2012.



Sanace vnitřních omítek a provedení hydroizolačních opatření.

Interiér kostela sv. Jakuba Většího v Kolinci v r. 2014.



Vlevo: Pohled přes chrámovou loď směrem k oltáři sv. Jakuba Většího.



Vpravo: Pohled přes chrámovou loď ke kůru. R. 2014.

Hlavní oltář s obrazem sv. Jakuba



Postranní oltář s vánoční výzdobou.

Tento betlém pravděpodobně z konce 19. století. Je jedním z mála dochovaných betlémů neznámého tvůrce. Kromě tří králů, na snímku vpravo (autorem Celestýn Matějů r. 1946), je namalován na obrysech z vyřezávaných dřevěných desek.





Snímek nahoře:
Druhý postranní oltář s obrazem s. Jana Nepomuckého. Vedle oltáře visí obraz sv. Barbory.

Snímek vlevo:
Barokní kazatelna.



Varhany

První zmínka o varhanách v kolineckém kostele je z roku 1574.

V roce 1645 se dle matrik připomíná Matyáš Karel, varhaník.

V roce 1727 se zaplatilo ze záduší za dva dubové trámy pod budoucí varhany 2 zl 48 kr.

V roce 1733 se vydalo za nové varhany 215 zl 45 kr.

V červnu roku 1860 byl dohotoven nový hrací strojek u varhan.

Dne 25. října byl pořízen nový desetirejstříkový stroj od firmy J. Š. Petr v Praze.

Dne 7. prosince 1917 cínové píšťaly varhan zrekvirovány a byly nahrazeny zinkovými.

Fr. Mára: Dějiny městečka Kolínce, díl III.

Boční vchod se schodištěm vedoucím na kůr.



Na kůru.



Rekonstrukce věže kostela sv. Jakuba Většího v Kolinci

2015



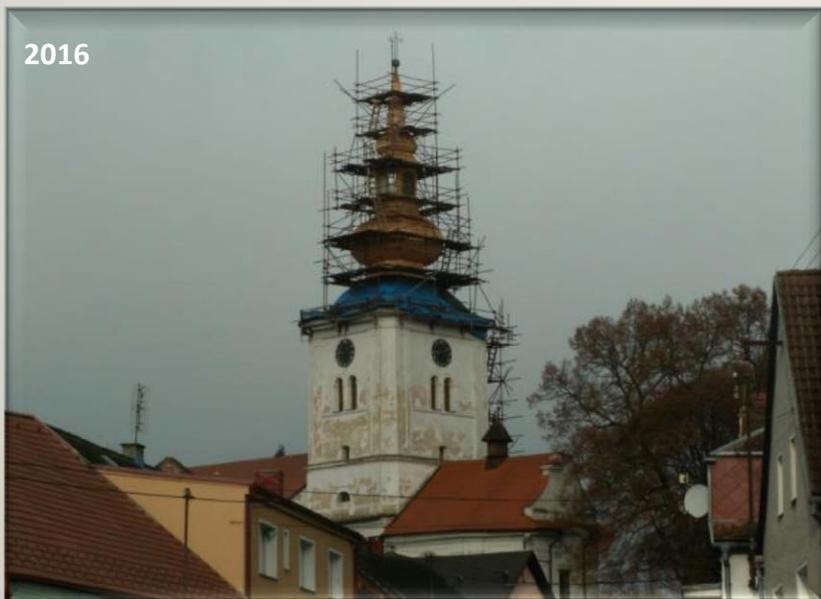
2015



2015



2016



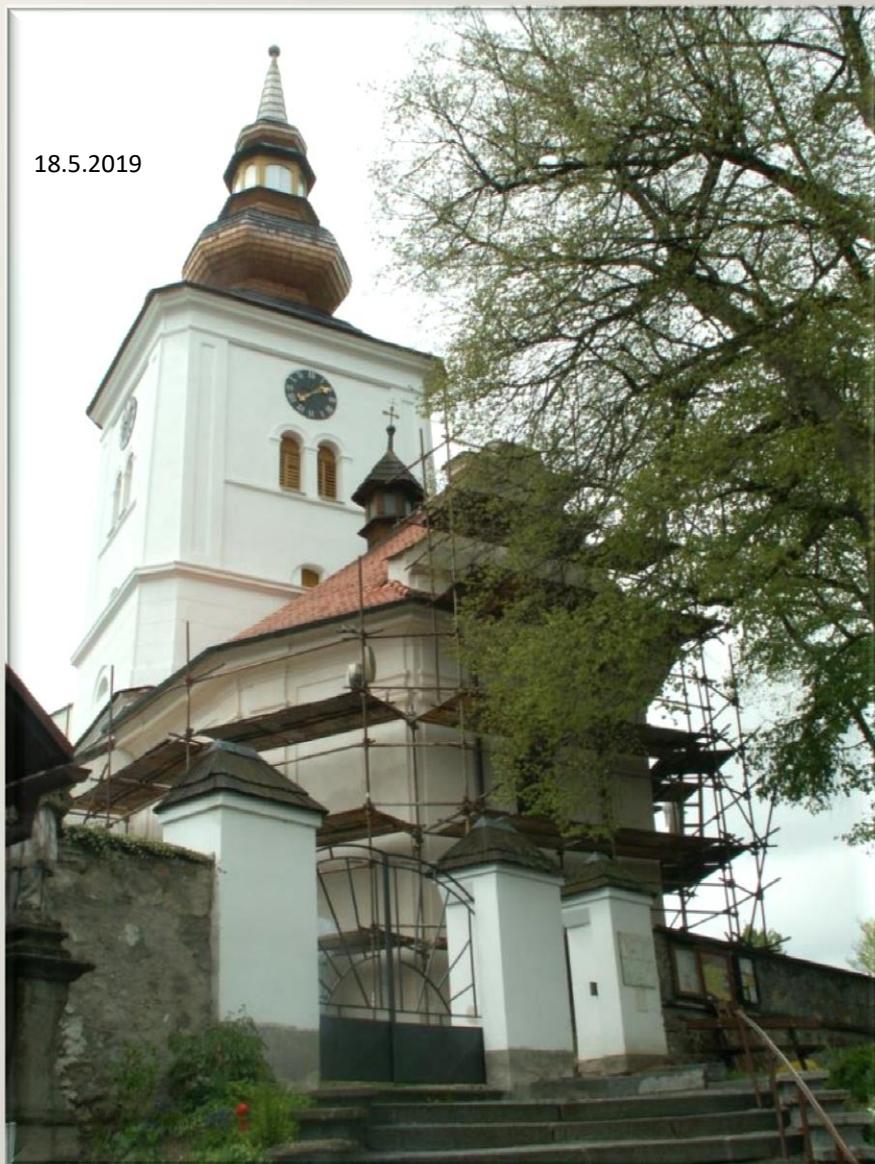
2016



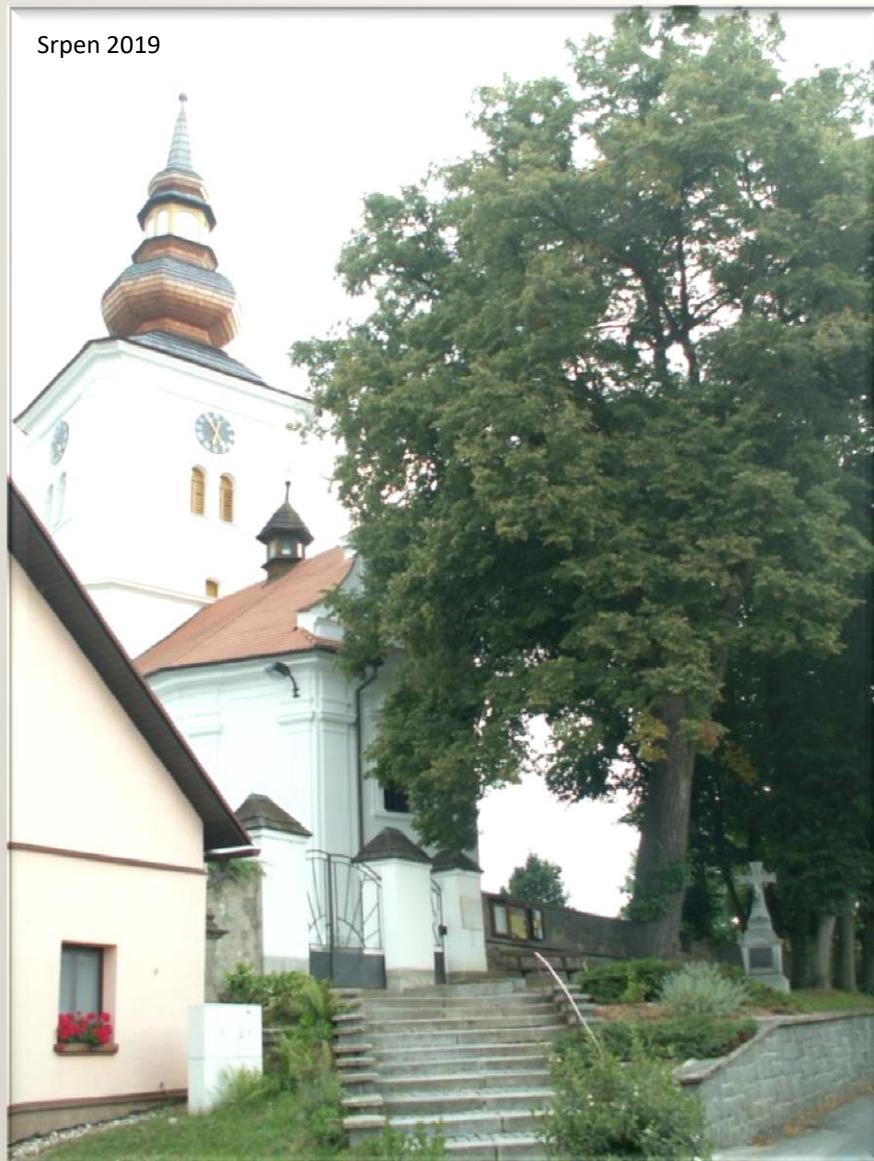
Oprava ciferníku věžních hodin. 28.6.2018.



18.5.2019



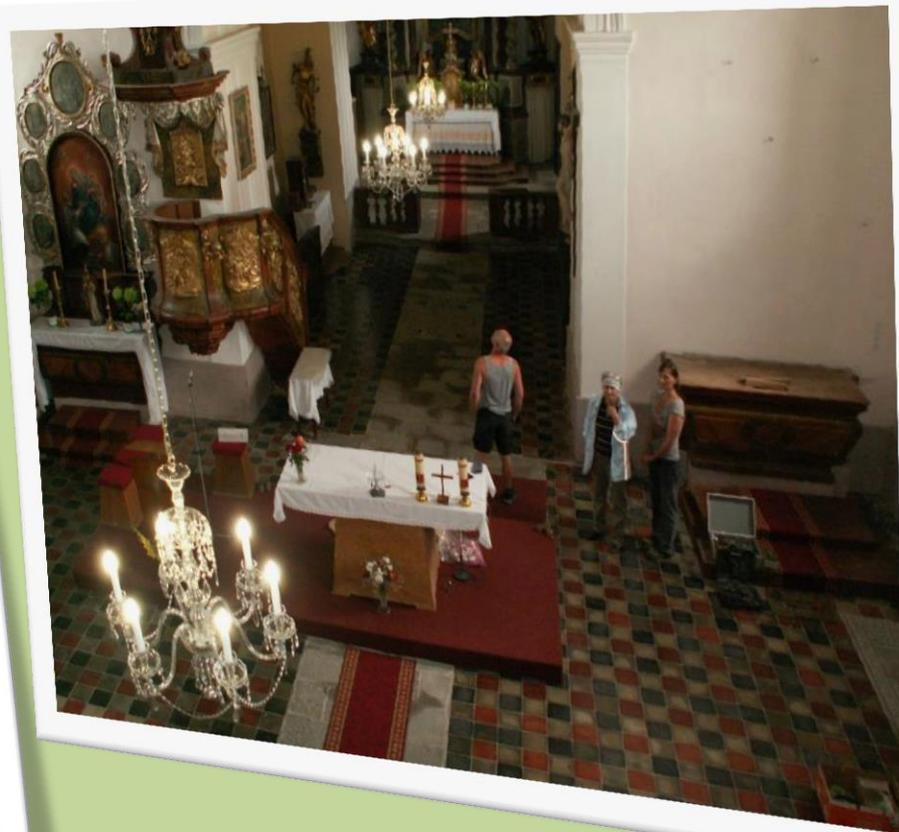
Srpen 2019





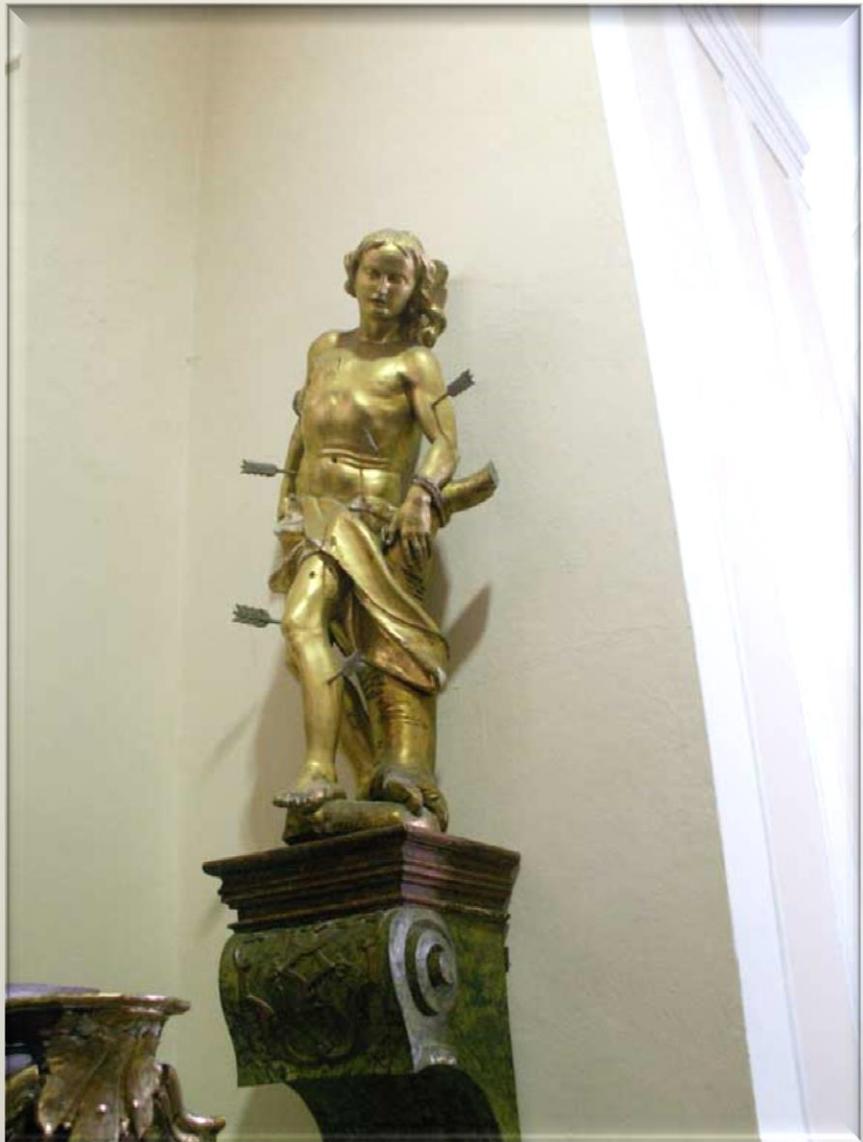
Provizorní světla.

Dne 20.7.2017 byly v chrámové lodi osazeny tři křišťálové lustry. Dva z nich byly vyrobeny sklářským mistrem Petrem Nemleinem v Kamenickém Šenově dle dochovaného a částečně poškozeného jednoho z nich. Na opravu a výrobu lustrů přispěli finančními dary kolínečtí občané.





Socha sv. Šebestiána v presbyteriu z pohledu k hlavnímu oltáři vlevo.



Socha sv. Floriána v presbyteriu z pohledu k hlavnímu oltáři vpravo.



Postranní oltář s obrazem sv. Jana Nepomuckého po rekonstrukci v r. 2017.



Socha sv. Šebestiána po rekonstrukci r. 2019.



Socha sv. Floriána po rekonstrukci r. 2019.



Kolinecký betlém u rekonstruovaného postranního oltáře s obrazem sv. Marie. 24.12.2019.



A NA ZEMI POKOJ LIDEM DOBRÉ DŮLE

Noc kostelů 9.6.2017 s pěveckým souborem KOS





Cínová křtitelnice.

kotlík na třech nohách z esovitých stvolů
vybíhajících, na kotlíku dvě hlavy andílků
(na místě třetí je nyní zámeček) a dvě hlavy
lví, v celku 0,73 m vys., dobrá práce
konvářská ze 17. stol.

Sommer: Soupis památek.



Vlevo nahoře:

Obrázek tonoucího od Miroslava Rašína. R.1960.

Ukřižování Ježíše Krista na Kalvárii – obraz na plátně
neznámého autora, původně uložen na faře.



Vlevo dole: Obraz sv. Barbory od neznámého malíře.

Kulturní památky kostela sv. Jakuba Většího v Kolinci – deposit Sušice.



Socha Pieta.

Velmi cenná památka z doby před polovinou 16. století.

Pozoruhodná renesanční dřevořezba se silnou vrstvou nepůvodní polychromie a zlacení od neznámého autora. Výška sochy je 125cm.

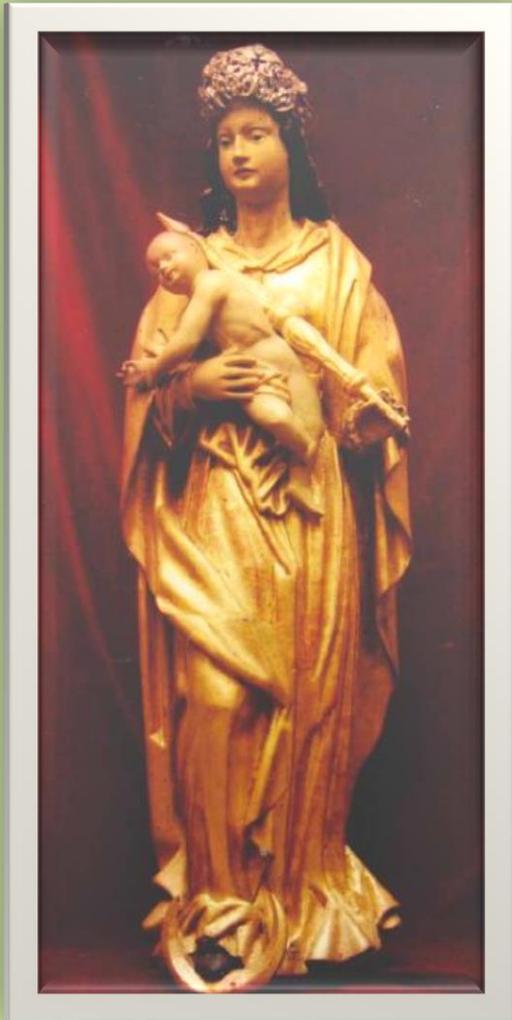


Detail Krista.



Detail Marie.

Kulturní památky kostela sv. Jakuba Většího v Kolinci – deposit Sušice.



Socha Panny Marie s Ježíškem – Assumpta.
Velmi cenná památka z poloviny 17. století.
Raně barokní kopie milostné středověké sochy
Assumpty. Polychromie a zlacení snad
nepůvodní.
Výška sochy 96cm od neznámého autora.
Socha původně součástí bočního oltáře.



Obraz Apotheosa sv. Jana
Nepomuckého z přelomu 18. a
19. století neznámého autora.
Technika: olej na plátně s
rozměry 94 x 76cm.



Vlevo nahoře: Náhrobní deska Sebastiána Pěšího, r. 1755

Vchod do krypty překrytý žulovými deskami.

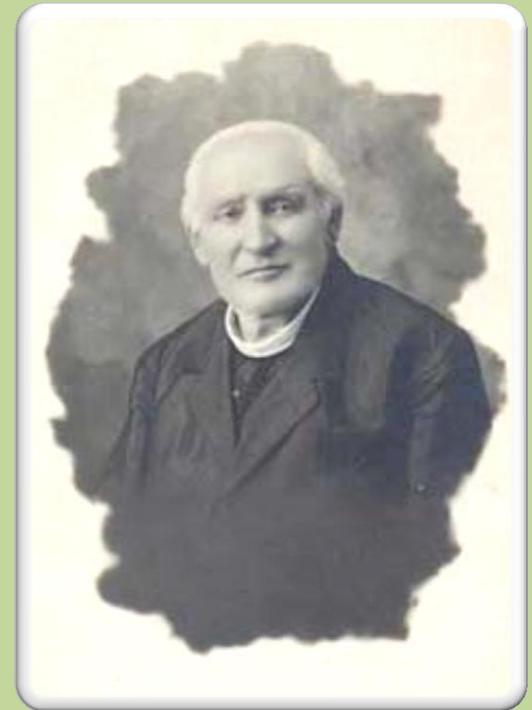
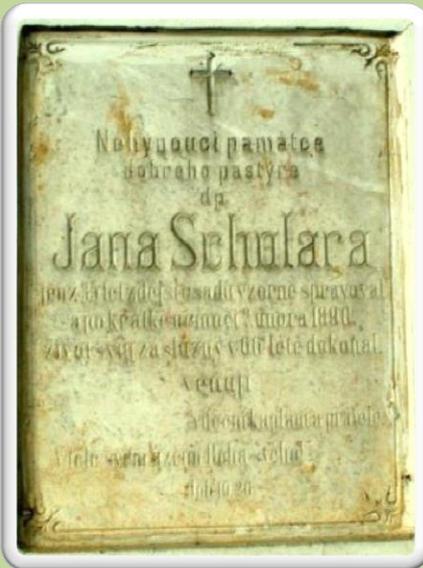


Vlevo dole: Náhrobní deska Terzzy de Sissa, r. 1784.

Významní kolinečtí duchovní



Jan Scholar, bisk. Notář,
bisk. vikář
konsist. rada
osobní děkan a
čestný občan městečka
Kolince
† 2.2.1890



Václav Petřík, dříve farář
v Mlázovech, v Kolinci v letech
1918 – 1928, pak penzista
v Kolinci čp. 157, u něho
kuchařkou matka spisovatele
Karla Matěje Čapka.

ZDE V PÁNU ODPOČÍVÁ
VDP.
HUGO DE PAULI
OSOB. DĚKAN A VIKÁŘ
MEZI OSADNÍKY SVÝMI
PRO NĚŽ 27 LET PRACOVAL
† 10. 10. 1857 † 10. 10. 1917
ODPOČÍVEJ V POKOJI - PO BOJI



Hugo de Pauli *10.10.1857
†10.10.1917, syn ředitele statku v
Kolinci. V Kolinci působil v letech 1890
– 1917.



Snímek vlevo:

Bratr Hermes. Farář chrámu sv. Spasitele v Jeruzalémě po dobu více než 50 let.

Narozen 23. 2. 1864 v čp. 2. Občanským jménem Jan Kohout.

Po studiích v Jeruzalémě a v Alexandrii byl r. 1889 vysvěcen na františkánského kněze. Hovořil plynně italsky, arabsky, německy a francouzsky.

R. 1935 se stal předsedou *Československého palestinského spolku v Jeruzalémě*. Páter Hermes Kohout zemřel 30.5.1948 v Jeruzalémě a byl pohřben na sionském hřbitově.

Foto: archiv V. Benešová

Snímek vpravo:

Cyrlometodějská kaple v Jeruzalémě, pozemek i budova dodnes majetkem českého státu.

Foto: archiv V. Benešová, Radio Vaticana, 2012.





Msgr. Th. Dr. JOSEF BAŤKA

KNĚZ JUBILÁR, JERUZALÉMSKÝ POUTNÍK,
PAPEŽSKÝ KOMOŘÍ, PROFESOR A ADMINISTRÁTOR

* 16. III. 1901

† 21. I. 1979

Syn stavitele Matěje Baťky z Čermné.

Vystudoval kněžství v české koleji Bohemicum, zvané později Nepomucenum v Římě. Byl promován doktorem bohosloví. Na kněze byl vysvěcen v Lateránské bazilice. Viz foto nahoře, Josef Baťka stojící druhý zprava.

Do r. 1948 profesorem gymnázia v Nymburce, krátkou dobu prof. na bohoslovecké fakultě v Litoměřicích. Od r. 1951 farářem v Čachrově. Při důchodu od r. 1967 farářem v Kolinci.

Foto archiv Muzeum Sušice.

Děkuji za pozornost
Více na webových stránkách www.kolinec.eu

